Política | I. Meler / O. March / S. González / R. Tugas / J. Serra Carné | Actualitzat el 16/12/2016 a les 10:26

Forcadell només respon les preguntes dels seus advocats en una breu declaració al TSJC

La presidenta del Parlament abandona el TSJC trenta minuts després d'entrar-hi un cop completada una breu declaració | Puigdemont, Junqueras i els consellers Romeva, Vila, Rull, Baiget, Bassa i Ruiz fan costat Forcadell, que també rep el suport de Mas | El mig miler de persones concentrades i els representants polítics canten "Els segadors"davant de les dependències judicials

<style>
.contingutnaciodigital #columnanotigran .noticia h1 {
    font-size: 40px;
    line-height: 40px;
}
</style>

Carme Forcadell, abans d'entrar al TSJC | Adrià Costa

Només mitja hora. És el temps que la presidenta del Parlament, Carme Forcadell, ha comparegut davant de la jutge que instrueix el cas de la votació al Parlament de les conclusions de la comissió d'estudi del procés constituent. Forcadell, que ha declarat en qualitat d'investigada per uns suposats delictes de desobediència i prevaricació, ha abandonat poc després de les deu del matí la seu del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) i ha tornat a rebre l'escalf del sobiranisme, **com ahir ho fa fer en molts pobles de Catalunya, entre ells la seua vila natal, Xerta**.

Abans d'afrontar les preguntes de la jutge, Forcadell ja ha comprovat que compta amb el suport del sobiranisme en ple. El president de la Generalitat, Carles Puigdemont, ha liderat la delegació del Govern que s'ha apropat fins al Parlament. Al seu costat, el vicepresident Oriol Junqueras, i els consellers Romeva, Vila, Rull, Baiget, Bassa i Ruiz. L'expresident Artur Mas també ha volgut fer explícit la seva solidaritat amb la presidenta del Parlament. Les autoritats, així com tots els diputats de Junts pel Sí, han acompanyat Forcadell en el trajecte del Parlament al tribunal, on també s'hi han concentrat una munió d'alcaldes.

El president de la Generalitat, Carles Puigdemont, al costat d'Artur Mas, al Parlament. Foto: O. March

Davant del TSJC, mig miler de persones han esperat des de primera hora del matí l'arribada de Forcadell i la comitiva insititucional, que ha recorregut de forma solemne el trajecte fins a la seu judicial. Tal com estava acordat, Puigdemont només ha fet una part del trajecte i després ha cedit el testimoni a Junqueras, Mas i la resta de consellers de l'executiu. Fonts de Palau han recordat que el president de la Generalitat no ha acompanyat Forcadell fins a la porta del TSJC

seguint el mateix criteri del president Mas, el qual no va acompanyar Irene Rigau ni Joana Ortega fins al tribunal quan van haver de declarar per la causa del 9-N.

A l'entrada del Palau de Justícia s'han escoltat crits aïllats d'"independència", aplaudiments per mostrar la solidaritat amb la presidenta del Parlament i lemes com "Tots amb Forcadell". Els representants polítics s'han aturat uns minuts camí del TSJC rere un cartell amb la paraula "Democràcia".

La comitiva de suport a Carme Forcadell, a l'exterior del Parlament Foto: @omnium

Els representants polítics, amb el lema Foto: O. March

Davant del Palau de Justícia, els crits dels ciutadans han estat més reivindicatius. S'han verbalitzat proclames com "no tenim por", "ni un pas enrere" o "fora la justícia espanyola". Els concentrats han rebut la comitiva política cantant "L'Estaca". El moment més emotiu del matí s'ha produït quan els concentrats i els representants institucionals -a banda dels líders de les forces independentistes també hi havia dirigents dels "comuns", com Lluís Rabell o Gerardo Pisarello- han cantat "Els segadors". Just després, la presidenta de la cambra catalana ha pujat sola les escales per accedir al TSJC i declarar davant la jutge.

Tot seguit, repassem les claus d'una estampa insòlita, la de Forcadell als tribunals:

1. A quines penes s'enfronta Carme Forcadell?

Segons el codi penal espanyol, els delictes de desobediència i prevaricació -continuada, segons la querella de la Fiscalia Superior- impliquen sancions econòmiques i inhabilitacions. Concretament, el primer delicte pot suposar una pena de multa de tres a dotze mesos i inhabilitació especial per a ocupació o càrrec públic per temps de sis mesos a dos anys. I el segon pot comportar almenys entre 12 i 15 anys d'inhabilitació per a ocupació o càrrec públic i l'exercici del dret de sufragi passiu, és a dir, de ser escollit en unes eleccions.

Per tant, en cas que el procediment judicial acabe en una sentència condemnatòria, Forcadell perdria la seua condició de presidenta del Parlament i hauria de deixar el seu escó com a diputada de Junts pel Sí. A més a més, no podria tornar a ser escollida per ocupar un càrrec al Parlament durant anys. D'altra banda, els experts consultats per **NacióDigital** assenyalen que res impediria a la presidenta del Parlament tornar a exercir la seua professió, mestra.

"La inhabilitació no afecta la seva titulació ni lloc de treball encara que sigui en una entitat pública com una escola o institut perquè els fets pels quals està investigada tenen a veure estrictament amb la seva tasca com a parlamentària", indica el catedràtic de dret penal de la Universitat de Barcelona, Joan Queralt. En este sentit, recorda que quan l'exalcalde de Sabadell Manuel Bustos va ser condemnat i inhabilitat pel cas Mercuri va poder tornar a sol·licitar la reincorporació a la seua plaça com a tècnic no qualificat a la Diputació de Barcelona. L'advocada i professora de dret penal de l'Institut Superior de Dret i Economia, Olga Tubau, insisteix que la inhabilitació només pot fer referència a la "feina o càrrec públic realitzat en el moment de dur a terme les accions suposadament delictives".

2. Quan pot arribar la inhabilitació?

D'acord amb els dos penalistes, la inhabilitació de la presidenta del Parlament només es pot produir amb una "sentència condemnatòria ferma". I "ferma" vol dir després que el Tribunal Suprem (TS) ratifique la decisió del TSJC després d'un recurs de cassació. Mentrestant, el més probable és que l'execució de la pena quede suspesa.

Més difícil seria mantenir esta suspensió en cas que Forcadell demanés empara al TC. "La llei del Constitucional no estableix quan es pot concedir la suspensió, sinó que el tribunal ho valora cas a cas", assenyala Queralt, i afegeix que les probabilitats d'aconseguir la suspensió encara es redueixen més en el cas que s'arribe a un recurs davant del Tribunal Europeu de Drets Humans (TEDH) d'Estrasburg, bàsicament a causa de les dificultats burocràtiques. Siga com siga, difícilment Forcadell serà inhabilitada a curt termini.

Ambient a l'exterior del TSJC Foto: Adrià Costa

3. Quins fonaments té l'acusació de la Fiscalia?

En este punt, l'opinió dels juristes consultats divergeix, especialment en el cas del delicte de desobediència. El ministeri públic sosté que la presidenta del Parlament va actuar amb la "voluntat única i definida de tirar endavant" la resolució del 9 de novembre, suspesa pel TC, i considera que la petició dels diputats Jordi Turull (Junts pel Sí) i Anna Gabriel (CUP) per introduir la votació a l'ordre del dia va ser un "ardit elucubrat" per crear una "camufla retòrica al servei de l'incompliment" de les resolucions del Constitucional.

Queralt exposa que quan la llei penal parla de "desobediència" no la defineix i els juristes i els tribunals s'han encarregat de definir-la com "executar o no executar accions contràries a una ordre expressa personal i directa". "El TC mai fa servir les paraules 'ordre' o 'mandat' ni l'amenaça amb ser processada per desobediència com sí passa, per exemple, en les citacions judicials", declara.

Tubau, en canvi, veu "raonables" els arguments de la Fiscalia perquè Forcadell va desatendre una advertència del TC. "Quan s'inicia l'incident d'execució s'adverteix els poders públics implicats que han d'impedir la iniciativa: hi ha un mandat de suspendre la decisió d'iniciar el procés de creació de l'estat català", argumenta. Menys fonamentada, però, veu l'acusació de la Fiscalia per delicte de prevaricació perquè no està clar que existisca la "resolució administrativa manifestament injusta" que requereix la llei. "Ella només duu a terme actes de mera tramitació, com el canvi de l'ordre del dia, ni decideix ni es pronuncia sobre el fons d'un assumpte", apunta.

4. Quina serà l'estratègia de defensa?

Fins ara, Forcadell s'ha defensat de l'acusació de la Fiscalia Superior assegurant que "no existeix ni pot existir norma penal que prohibisca el debat parlamentari" i que "no existeix ni pot existir un debat d'idees il·legal com el que el ministeri fiscal insinua". La presidenta del Parlament s'empara en la llibertat d'expressió i reivindica que no es pot coartar "el dret a la iniciativa" parlamentària dels diputats.

En una línia similar, Tubau creu que una possibilitat de la defensa és "apel·lar a principis democràtics" i que la votació la va fer el ple del Parlament, "titular de la voluntat popular i legitimat per prendre decisions polítiques perquè la majoria parlamentària tenia un mandat democràtic per fer-ho". En definitiva, s'hauria de "convèncer la magistrada instructora que no hi pot haver desobediència quan hi ha mandat democràtic".

Queralt també sosté que un argument de la defensa pot ser que "la funció parlamentària és un bé superior a seguir una resolució del TC, que és cautelar (perquè no és una sentència) i no fa referència a una norma", un dels requisits de la llei que regula el tribunal. El catedràtic també recorda que en època del pla Ibarretxe el PP va intentar impedir un debat al Parlament Basc i el Constitucional s'hi va oposar.

5. Quant de temps podria durar la causa?

Malgrat que sembli una de les qüestions més simples, la durada del procés contra Forcadell és la que ha estat més difícil de respondre pels experts consultats. "Poden passar moltes coses, s'ha de comptar amb entrebancs judicials com recusacions de magistrats i recursos de tota mena", declara Queralt. Tubau també destaca que hi ha moltes variables a tenir en compte: "Es poden citar més testimonis o requerir més documentació".

Tanmateix, tant el catedràtic com l'advocada i professora s'atreveixen a ubicar l'obertura de la fase oral del judici cap a la segona meitat de 2017. "La instrucció no té perquè ser molt llarga perquè no hi ha gaire discussió pel que fa a les proves, és més aviat de debat dialèctic entre les parts",

indica Tubau.

La declaració de Forcadell no és la primera que es duu a terme en el marc d'este cas. Fa dues setmanes, l'exsecretari general de la mesa de la cambra catalana Pere Sol va obrir les compareixences de testimonis proposats per la Fiscalia juntament amb el lletrat major de la mesa del Parlament, Antoni Bayona. La seguiran el 19 de desembre com a testimonis José María Espejo Saavedra (C's), vicepresident segon de la Mesa del Parlament; David Perez Ibáñez (PSC), secretari segon; i Joan Josep Nuet i Pujals (CSQEP), secretari tercer de l'òrgan parlamentari.

La inhabilitació per desobediència de la presidenta del Parlament tampoc seria la primera en la història recent de l'estat espanyol. Existeix el precedent de l'expresident del Parlament del País Basc i exconseller de l'Interior Juan María Atutxa, que va ser condemnat pel TS -després que el Tribunal Superior basc l'absolgués- per no dissoldre el grup parlamentari Sozialista Abertzaleak després de la il·legalització de Batasuna el 2003.

El conflicte territorial, als tribunals

Una vegada més, un conflicte territorial es trasllada als tribunals a instàncies del govern espanyol. A l'espera de l'obertura de judici oral contra Forcadell, ja està previst que es celebri en pocs mesos el judici contra l'expresident Artur Mas i les exconselleres Joana Ortega i Irene Rigau per haver organitzat la consulta del 9-N. També se'ls acusa d'uns suposats delictes de desobediència "greu" i prevaricació. I enmig de tot plegat, càrrecs electes de l'àmbit municipal també van desfilant pels jutjats. Tot plegat, mentre el govern de Mariano Rajoy segueix predicant que lidera una "operació diàleg" amb Catalunya.

Forcadell, poc després del seu primer discurs com a presidenta. Foto: Adrià Costa